

BEWAAR HET PAND

Uitgave tot bevordering van de handhaving der oude Gereformeerde beginselen
verschijnt eens in de veertien dagen

KOMMISSIE VAN REDACTIE

Ds. G. Blom, Meerkkerk; Ds. H.C. van der Ent, Elburg;
Ds. A. van Heteren, Werkendam; Ds. L.W. van der
Meij, Alphen a/d Rijn; Ds. D. Slagboom, Doornspijk;
Ds. M.C. Tanis, Sliedrecht-Centrum; Ds. M. Vlietstra,
Zeist; Ds. P. van Zonneveld, 's-Gravenhage-Scheve-
ningen; A. Beukers, Alphen a/d Rijn en Joh. van der
Lee, Alphen a/d Rijn.

REDAKTIE:

Ds. G. Blom, Prinses Marijkeweg 13,
4231 BP Meerkkerk. Telef. 01837 - 1357

ADMINISTRATIE:

A. Beukers, Toussaintplein 20, 2406 XL Alphen a/d
Rijn, tel. 01720 - 74202, postrek. 70.43.50, t.n.v. de
administrateur van „Bewaar het Pand” te Alphen
a/d Rijn.
Abonnementsprijs f 10,- per jaar. Abonnementsprijs
voor de Verenigde Staten en Canada 5 dollar per jaar.
Advertenties f 0,25 per mm. Bij kontrakt korting.

MEDITATIE

Alles ten goede

**En wij weten, dat degenen, die God
liefhebben, alle dingen medewerken ten
goede.**

Rom. 8 : 28a.

Dat is toch wel een machtige wetenschap, dat degenen die God liefhebben, alle dingen medewerken ten goede. Onbegrijpelijk, maar waar! De Heere heeft die waarheid geopenbaard in de gave van Zijn lieve Zoon! "Die ook Zijn eigen Zoon niet gespaard heeft, maar heeft Hem voor ons allen overgegeven, zou Hij ons ook *met Hem* niet alle dingen schenken? "Ik geef Mijn schapen het eeuwige leven en zij zullen niet verloren gaan in der eeuwigheid, en niemand zal ze uit Mijn hand rukken. De Vader, die ze Mij gegeven heeft, is meerder dan allen en niemand zal ze rukken uit de hand Mijns Vaders." "Vrees niet, gij klein kuddeke, want het is des Vaders welbehagen ulieden het koninkrijk te geven."

Alle dingen moeten medewerken ten goede! Althans voor degenen die God liefhebben! De Heere zegt het Zelf. Daarom is het zo heerlijk waar! De Heere heeft ze naar Zijn voornemen geroepen (vers 28b). Dat zij God liefhebben heeft zijn wortel dus in Gods eeuwig, verkiezend, vrijmachtig en onveranderlijk voornemen. God heeft ze van eeuwigheid gekend en bestemd om aan het beeld van Zijn Zoon gelijkvormig te worden. Het is Gods bedoeling dat ze weer zullen beantwoorden aan Zijn oorspronkelijk scheppingsplan. Ze zullen in heerlijke volmaakteid weer Zijn beelddragers zijn in ware kennis, gerechtigheid en heiligheid: mensen Gods, tot alle goed werk volmaakt toegerust. Welnu: daarom heeft Hij ze geroepen. Daarom is de liefde Gods in hun hart uitgestort. En daarom zullen hun alle dingen medewerken ten goede. Daar staat God zelf voor in! Medewerken ten goede! En dan: alle dingen!

Alle dingen: voorspoed en tegenspoed, rijkdom en armoede, gezondheid en ziekte, regen en zonneschijn, lief en leed, vreugde en verdriet, storm en stilte.

Alle dingen: verdrukking, benauwdheid, vervolging, honger, naaktheid, gevaar, zwaard, dood en leven, engelen, overheden en machten, tegenwoordige en toekomstige dingen, hoogte en diepte, alle schepsel!

Alle dingen: Alle dingen zijn niet alleen in Gods raad besloten, alle dingen zijn niet alleen aan de wil van God gebonden, zodat ze niets kunnen zonder Zijn toelating; nee, maar alle dingen moeten naar Zijn wil *werken* ten gunste van degenen, die Hem liefhebben. Alle dingen moeten, hoewel onbewust misschien, hoewel onwillige misschien, *medewerken* met Hem ten goede van Zijn kinderen.

Alle dingen: ook het lijden van deze tegenwoordige tijd: medewerken ten goede!

God, die niet liegen kan, heeft het beloofd en daarom doet Hij het ook! "Want als wij gedoopt worden in de naam des Vaders, zo betuigt en verzegelt ons God de Vader, dat Hij met ons een eeuwig verbond der genade opricht, ons tot Zijn kinderen en erfgenamen aanneemt, en daarom van alle goed ons ver-

zorgen, en alle kwaad van ons weren, *of ten onzen beste keren wil!*" Dus medewerken ten goede! Dat geldt al degenen, die God liefhebben. Die in de weg van wedergeboorte en bekering kwamen tot hartelijke inwilliging en beleving van het verbond, waarvan zij het teken en zegel dragen.

Alle dingen moeten hun medewerken ten goede. "Dat weten wij", zegt de apostel. Het is wel een *weten des geloofs!* Een weten van het geloof, "dat een vaste grond is der dingen, die men hoopt, en een bewijs der zaken, die men niet ziet". Het geloof merkt aan niet de dingen, die men ziet, maar de dingen, die men niet ziet.

Alle dingen werken mede, moeten medewerken ten goede. Om de troost hiervan te genieten en te beleven, komt het er dan ook op aan, dat wij uit dit geloof leven!

En wat kan dit geloof worden bestreden. Alle dingen medewerken ten goede! Maar wat schijnt het vaak anders te zijn. Wat kunnen de dingen voor het verstand onbegrijpelijk zijn. Wat kunnen ze zo helemaal in strijd schijnen te zijn met wat God belooft. Welk kind van God kent op dit punt niet de aanvechting. Alle dingen medewerken ten goede! Maar, o God, waarom moet het dan zo? Waarom dan die diepe weg? Waarom dan die lege plaats? Waarom toch? O, waarom? Alle dingen medewerken ten goede? Het klopt niet! Het klopt toch niet? Al deze dingen zijn *tegen* mij! Zei vader Jacob het al niet?

En was Asaf in Psalm 73 niet geprikkeld in zijn nieren, toen hij zag op de voorspoed der goddelozen, terwijl zijn bestraffing er elke morgen was? Nijdig op de voorspoed dwazen, op de vrede der goddelozen, terwijl God toch zegt, dat de goddelozen geen vrede hebben? Welk kind des Heeren kent deze aanvechtingen niet? Als hij gehoor geeft aan de stem van zijn vlees en bloed, die alleen zien op de dingen, die gezien worden.

Dat is de strijd des geloofs. Geloven op hoop tegen hoop. Hem getrouw achtend, die het beloofd heeft! Geloven, dat het bij God in orde is, ook al begrijp ik er niets van.

Zalig de strijders, die in de aanvechting mogen aanmerken de dingen, die men juist dan niet ziet! Ingaaan in Gods heiligdom! Knielen aan de voet van het onbegrepen Kruis! Midden in de nacht horen naar het vaste woord van de betrouwbare God: alle dingen medewerken ten goede! Nochtans! Ondanks alles! En toch! Evenwel!

Wij weten, dat degenen, die God liefhebben, alle dingen medewerken ten goede!"

Degenen, die God liefhebben!
Horen we de Heere vragen: "Hebt gij Mij lief?" Mag ons antwoord zijn: "Heere, Gij weet alle dingen!; Gij weet, dat ik U liefheb?" Ik weet, dat alle dingen medewerken ten goede! De Heere zegt het!

Ik heb het zelf uit Zijne mond gehoord!

Ds. M. Vlietstra.

Van de administratie

Wegens vakantie was er in het vorige nummer geen opgave van de administratie opgenomen. Dit bericht heeft dus betrekking op een periode van 4 weken. In deze periode konden 11 nieuwe abonnees worden ingeschreven, terwijl we f 415,- aan giften ontvingen. Voor beiden weer hartelijk dank. Onze bladen bestemd

voor mevr. W. van Vee-Post, Oranje Nassastraat 12, 3155 VJ Maasland en voor mevr. M. van Gelder-de Jong, Nudenoord 236, 3079 ZM Rotterdam, krijgen we nog steeds retour met de mededeling "vertrokken" of "verhuisd". Enige tijd geleden hebben we ook gevraagd of iemand ons aan de nieuwe adressen kon helpen, maar hebben toen geen reacties ontvangen. Misschien zijn er lezers die ons alsnog inlichtingen kunnen verstrekken. Bij voorbaat dank.

Adm. Bewaar het Pand: A. Beukers, Toussaintplein 20, 2406 XL Alphen a.d. Rijn, tel. 01720-74202, giro 704350.

Ontmoetingsdag te Kampen

Ter herinnering willen we nog even wijzen op de ontmoetingsdag van vrienden en vriendinnen van Bewaar het Pand, die D.V. te Kampen zal worden gehouden in het kerkgebouw van de Gereformeerde Gemeente aan de 2e Ebbingestraat en wel op zaterdag 25 augustus a.s.

Het programma luidt als volgt:

Morgensamenkomst, aanvang 10.30 uur:

opening: ds. G. Blom

spreker: ds. D. Slagboom: deze hoopt ook de morgensamenkomst te sluiten

PAUZE

Middagsamenkomst, aanvang 2 uur:

opening: ds. R. Kok

spreker: ds. A. van Heteren

slotwoord: ds. P. van Zonneveld

De plaats van samenkomst is bekend. Het verheugt ons dat we weer in bovengenoemd kerkgebouw kunnen samenkomen, dankzij de welwillende medewerking van de kerkeraad van de Gereformeerde Gemeente. Er zal weer een boekentafel zijn en ook verder zal alles weer zijn als van ouds bekend: koffie en frisdrank, kinderoppas en wat verder van belang is.

B.

Ds. Gerrit Blom

1905

18 juli

1990

Twee jaartallen, één datum en één naam zeggen veel. Ds. G. Blom hoopt op genoemde datum D.V. 85 jaren oud te worden. Dat is een hele leeftijd. Als redactie van het blad Bewaar het Pand willen we hem met deze mijlpaal in zijn leven, hartelijk feliciteren en we houden ons er van overtuigd, dat we de tolk van vele, zo niet alle lezers zullen zijn. Ds. G. Blom heeft al de tijd, dat ons blad verschijnt, als de functie van hoofdredacteur vervuld. Dat is al bijna 25 jaren. Ook dat is een felicitatie waard. Hij is een zeer bescheiden man. Hij heeft nooit aandacht voor zichzelf gevraagd. Nu even aandacht aan hem te besteden, is geen overbodige zaak. Hij heeft in zijn leven zeer veel werk verzet. Hij hoopt ook dit jaar 40 jaren in één en dezelfde gemeente te staan. Ook dat kan als een bijzonderheid worden aangemerkt. Ik geloof niet dat er één is die op zulk een hoge leeftijd zich nog in actieve dienst bevindt. Het is een grote genade van God te noemen, dat hij nog mag zijn die hij is, en nog mag doen wat hij doet. Gerrit (wij noemen elkaar altijd maar bij de voornaam), hartelijk dank voor alles wat je gedaan hebt en nog mag doen. Nu de avond van het leven daar is, zij de genade Gods in rijke en ruime mate je deel. Hij spare je nog wat voor ons en je

kinderen, bijzonder je dochter, waar je samen nog mee leven mag. We zijn je nog niet zat. Integendeel. Je had en hebt altijd een open huis en hart gehad voor ons en voor allen wier belangen je via ons blad zocht te behartigen. God doe voor al die arbeid je Zijn gunst rijk ervaren. En dat niet uit verdienste, doch alleen uit genade. Want verdiensten onzerzijds zijn er niet, dan alleen om weggeworpen te worden. Doch terwille van Hem, Die Zich weg heeft willen laten werpen, kunnen zondaren gezegend worden. De genade-zegen des Heeren verlichte daarom je levensavond, en geve je een goed toevorst voor het toekomstige, en een ruime ingang in Zijn hemels koninkrijk. Daarom nogmaals: Ds. G. Blom, met je dochter en andere kinderen en kleinkinderen, ver weg en dichtbij, Gods zegen zij je in rijke en ruime mate toegebeden, en je einde zij: vrede, door het bloed des kruises. Dan is het Soli Deo Gloria.

Namens de redactie en alle lezers,
Ds. H.C. van der Ent.

Verslag bevestiging en intrede van Ds. J. Veenendaal te Katwijk aan Zee. 4-7-90.

Katwijk aan Zee

Katwijk aan Zee is vanouds een vissersplaats. Het is een plaats die de verslaggever goed bekend is. Hij heeft er zelf twaalf en een half jaar het Woord des Heeren mogen verkondigen. Onvergetelijke dingen zijn er beleefd. Er is in de voorbijgegangene jaren veel veranderd. De tijd heeft ook in Katwijk niet stilgestaan. Oude gebouwen zijn door nieuwe vervangen. Oude mensen zijn gestorven. Nieuwe zijn er voor in de plaats gekomen. De gemeente is burgerlijk uitgebreid. Kerkelijk heeft de gemeente een hervormde inslag. Veel modaliteiten zijn er te vinden. Tussen al die modaliteiten heeft de Christelijke Gereformeerde kerk in de loop der jaren daar ook een plaats gekregen. Haar begin ligt in de tijd dat de bevindelijke prediking er een schaarse zaak was. Vanuit Rijnsburg werden er in die tijd samenkomsten gehouden door Ds. N. de Jong. Daar is een kleine gemeente uit ontstaan, die in Ds. P. v.d. Bijl haar eerste voorganger mocht begroeten. Men kerkte toen in een gebouw Casa Cara. Dat werd te klein, met als gevolg dat er toen een houten kerk (Het groene kerkje) werd gebouwd. Na het vertrek van Ds. P. v.d. Bijl, heeft Ds. N. de Jong, toen ter tijd staande in Middelharnis, zijn plaats ingenomen. Onder hem kwam de gemeente tot bloei. Een mooi stenen kerkgebouw is er toen tot stand gekomen. De "Bethel-kerk". Na 12 jaren is hij vertrokken naar Maassluis. Alles wisselt en verandert hier beneden. Wij mochten toen, ook gekomen vanuit Middelharnis, zijn plaats innemen en hebben er 12½ jaar met genoeg mogen staan. Een grote zaal is er toen bijgebouwd, met een aangepaste consistorie, terwijl er in die tijd ook een renovatie van het gehele kerkgebouw heeft plaats gevonden. Na ons vertrek uit Katwijk is er een storm in het kerkelijke leven geweest. Dat komt in Katwijk meer voor. Mogelijk dat het verband houdt met het "gelegen zijn aan de Zee". Hoe ook, elke storm gaat weer voorbij. Zo ook deze storm in het kerkelijke leven. De zaak wordt weer opgeruimd, zo als dat na een storm te doen gebruikelijk is, en het gewone leven neemt weer zijn gang. Zo ging het ook in de Chr. Ger. Kerk te Katwijk.

Ds. D. Slagboom kwam er te staan, uit Barendrecht, en heeft daar ruim 10 jaren met genoeg mogen verkeren, totdat ook voor hem de tijd weer aanbrak dat God hem een ander arbeidsveld toeweest. Katwijk was dus vacant. Doch de Heere heeft spoedig, in Zijn voorzienig bestel, er voor gezorgd dat de ledige plaats weer werd vervuld. Want het eerste beroep dat werd uitgebracht, werd met zegen bekroond. Het oog was gevallen op Ds. J. Veenendaal, staande te Barendrecht, die een beroep kreeg, wat door hem met volle vrijmoedigheid mocht worden aangenomen. Dit was voor Barendrecht een slag en voor Katwijk een zaak van blijdschap.

Woensdag 4 juli was het de dag dat de beroepen predikant in zijn nieuwe gemeente zou worden bevestigd. De eer dit te mogen

doen, viel te beurt aan zijn voorganger Ds. D. Slagboom uit Doornspijk. Daar niet een ieder dit voor Katwijk feestelijke gebeuren heeft kunnen meemaken, willen wij toch proberen u er nog iets van mee te laten beleven, door er verslag van te doen in ons blad. Men mocht voor deze gelegenheid gebruik maken van de Ned. Herv. Pniëlkerk, wat tevens als een bewijs kan worden gezien, dat men in Katwijk ook wel over kerkmuren heen kan kijken. Voor beide diensten was veel belangstelling. Vooral des avonds was de kerk meer dan vol. Vrienden, bekenden, familieleden, predikanten uit diverse kerken, niet het minst uit eigen kerken, waren aanwezig.

De bevestigingsdienst

Ds. Slagboom opende de dienst door het uitspreken van het votum en de zegen. Hij liet zingen Ps. 123 : 1: "Ik hef tot U, Die in de hemel zit....". Daarna werd er belijdenis gedaan met een gedeelte uit hét Belijdenisgeschrift van de Ger. kerken, n.l. de Heid. Cat., Zondag 48, waar gehandeld wordt over de 2e bede: "Uw Koninkrijk kome." Gelezen werd Hand. 4: 18-31. De tekst was vs. 29b: "En geef Uwe dienstknechten met alle vrijmoedigheid Uw Woord te spreken."

In het daarop volgende gebed, werd de Koning der kerk dank gezegd voor het voorrecht dat de gemeente Katwijk weer zo spoedig was verblijd met de komst van een nieuwe herder en leraar. Alle andere zaken die in het grote gebed, gemeenschappelijk, aan de orde plegen te komen, werden de Heere voorgelegd. Die alleen verhoringschenken kan uit genade.

Gezongen werd Ps. 46 : 1, 2 en 3, terwijl er tevens werd gekollekteerd.

In de preek begon Ds. S. te zeggen hoe groot de goedheid Gods is, dat Katwijk zo spoedig weer was voorzien. Hij mocht er ook voor zichzelf een bevestiging van zijn geloof in ervaren, daar hij hoop gehad had, dat de vakante tijd niet lang zou duren. Het is een tijd van wisselende gedachten, waarin, naast het uitspreken van dankbaarheid, ook veel vragen kunnen worden gesteld. Temeer als we denken aan de toekomst van de kerk, daar het algemene beeld is, dat de kerk op retour is. Ook het inwendige "welzijn" van Gods Sion staat op een laag peil. De waarheid is schaars in onze dagen. Dit moet ons wel tot de bede brengen, zoals deze verwoord is in de tekst: "En geef Uwe dienstknechten met alle vrijmoedigheid Uw Woord te spreken". De hoofdgedachte was:

Het gebed om vrijmoedigheid voor Gods dienstknechten.

- In afhankelijkheid van de Geest des Heeren.
- Tot openbaring van de wonderen des Heeren.

De apostelen en de gemeente waren bijeen. Het was geen geplande gebedssamenkomst. Het is ook niet bekend waar ze bijeen vergaderd waren. Dat is ook minder belangrijk. Dit is zeker "zij waren op hun plaats". Dat is de plaats waar de kerk altijd dient te verkeren. Dat is in ootmoedigheid, voor het aangezicht des Heeren. Dat werd gezocht. Dit was geen eigen werk, maar vrucht van Geesteswerk. Hij is de Geest der genade en de Geest der gebeden. Die hebben we altijd nodig. Die was in het midden van hen. En Die dreef hen in het gebed uit tot God, Die alleen helpen kan.

Er was een wonder gebeurd in de naam van Jezus. Een kreupele was genezen. Dit was niet door Petrus en Johannes gebeurd, doch door het geloof in Hem, waar Zijn dienstknechten vol van waren. Zijn Naam was verheerlijkt geworden. Dit was een ergernis in de ogen van het Sanhedrin. De vijandschap tegen Jezus brak los. Petrus en Johannes kwamen in de gevangenis terecht. Als deze dienstknechten zich moeten verantwoorden, zeggen zij het openlijk dat zij niet anders kunnen dan getuigen van die enige Naam, Die onder de hemel tot zaligheid gegeven is. Zij krijgen een preekverbod, wat door hen niet in acht genomen kon worden. Men diende Gode meer gehoorzaam te zijn dan de mensen.

Daar het wonder aan de kreupele geschied, niet te weerspreken was, werden zij met vele dreigementen toch losgelaten. Zij gin-

gen daarna niet naar huis, om uit te rusten en op verhaal te komen van alles wat er geschied was, doch zij gingen naar de "hunninen". Dat waren de andere apostelen die met de gemeente was samengekomen om te bidden. Want de zaak waar het om ging was niet hun zaak. Het preekverbod raakte Gods zaak. Dit te verstaan doet niet eindigen in zelfbeklag, maar het drijft uit tot gebed. Zij zijn een gemeente "onder het kruis". Een echte kruisgemeente. Het gebed dat wordt opgezonden, is een krachtig gebed. De tekst vormt er de spits van. "Geef....". Dat doet ons de afhankelijkheid zien waarin zij zich bevonden. Het werd beleefd! Zij waren immers maar eenvoudige Galileërs. Van zichzelf hadden zij geen verweerkracht, tegen het Sanhedrin, dat menselijk gesproken, een overmacht vormde. In zichzelf waren zij tot alles "onbekwaam". Daarom: "Geef Uw dienstknechten....". Het woord dienstknecht is een ere naam. Het waren slaven van Jezus Christus, Die de allerbeste Heere is, Die er bestaat. Het waren dan ook gewillige dienstknechten, die dienden uit liefde. Zij wilden alleen maar gehoorzamen. Heere, wat wilt Gij dat wij zullen doen. Dat was de beleving van hun hart. "Geef....". De rechte prediking die zij wilden brengen is een gegeven zaak. Daar is "vrijmoedigheid toe nodig". Want het is geen evangelie naar de mens. Vrijmoedigheid is geen karaktereigenschap, zoals dat in natuurlijk opzicht ook gevonden kan worden. Het is ook geen vrijpostigheid, die grenst aan brutaliteit. Het is ook geen opwelling in de prediker zelf. Want de preek die door de prediker soms met veel moeite gebracht wordt, werpt niet zelden de meeste zegen af. Terwijl een gemakkelijk gesproken woord, wel voor de prediker aangenaam is, doch niet altijd door iedereen in dezelfde gesteldheid wordt overgenomen. Zo moet de prediker er steeds weer buiten vallen, wat nuttig en nodig is voor hemzelf. Want het is niet zijn zaak, maar des Heeren zaak.

Vrijmoedigheid, waarom gevraagd wordt, heeft te maken met geloof. Geloof is altijd nodig in het naderen tot God. Zonder geloof is het onmogelijk Gode te behagen. Men weet dan persoonlijk wat het zeggen wil een "ontmoeting met de Heere" te kennen. Als dit geen vreemde zaak is, dan wordt met vrijmoedigheid, in oprechtheid des harten, de volle raad Gods verkondigd. Dan komen de 3 stukken aan de orde. Als daar persoonlijk iets van gekend mag worden, dan wordt in het uitdragen van het Woord des Heere, de prediker klein en dan wordt er maar Eén groot gemaakt, en dat is God. David had daar kennis aan: Heere, Uw vrijmoedige Geest ondersteune mij. Paulus wist daar ook van te spreken, als hij zegt dat een vrijmoedige Geest van de Heere is.

Het gebed om vrijmoedigheid is daarom zulk een nodige zaak. Voor de prediker, maar niet minder voor de gemeente. De dominee is er het beste aan toe, niet als hij een juichende gemeente heeft, maar als hij een biddende gemeente heeft.

De tekst is nog aktueel. Zij vormt een overeenkomst met wat er in Psalm 2 staat. Die wordt ook in het gebed aangehaald. Doch de Heere laat Zijn kerk niet omkomen, ook niet al woedt de vijand. Hij grijpt altijd weer in tot behoud van Zijn kerk. Daarom zullen de vijanden aan het Woord te niet gaan, door ongelooft verloren gaan. Doch er zullen door datzelfde Woord ook zondaren behouden worden. Want Jezus is niet gekomen om te verderven, maar om te behouden. Dit komt openbaar in de wonderen die God door middel van de prediking tot stand brengt. Het gaat altijd weer om de voortgang van het werk Gods, door de verkondiging van het Woord.

Dat Ds. Veenendaal er voor gebruikt zal mogen worden, opdat mede door zijn arbeid Gods koninkrijk komen (Z. 48). Het volle woord moet schriftuurlijk bevindelijk gebracht worden. Recht en genade! Dan blijft er van de mens niets over. Dan krijgt de "God aller genade" alleen de eer.

Het is erg als we alleen maar een boeiend verhaal verlangen en geen behoefte kennen aan de bediening van de Heilige Geest. Daarom: Hoor des Heeren Woord: "Kust de Zoon, opdat Hij niet toorne en gij op de weg vergaat, wanneer Zijn toorn maar een weinig

zou ontbranden". "Zo gij Zijn stem dan heden hoort, Geloof Zijn heil- en troostrijk woord. Verhardt u niet, maar laat u leiden". Als de Heilige Geest komt op het gebed, en dat gebeurt, dan hebben er wondn plaats. Te Jeruzalem werd dat beleefd, en het wordt nog beleefd. "Komt, luistert toe gij Gods gezinden...." is dan de vrucht. Dan krijgt niet de mens de eer, doch alleen een Drieënig God. Hem komt ook alleen alle eer toe. Dat schenke God ook in Katwijk, tot roem Zijns Naams, Die heerlijk is. Amen.

Gezongen werd Ps. 115 : 5:

*Maar Israël, vertrouw gij op de HEER';
Hij is hun hulp, hun sterkt' en al hun eer,
Hun schild dat nooit zal wijken.
Vertrouw op God, gij Arons nageslacht;
Hij is hun schild, hun hulp, die hun Zijn
macht*

Zo menigwerf deed blijken.

Het bevestigingsformulier werd gelezen. Door Ds. Johannes Veenendaal werd het antwoord krachtig gegeven: "Ja ik, van ganser harte". Dat is altijd weer een geweldig moment, waardoor de prediker een grote verantwoordelijkheid op zich neemt, t.o.v. God en de gemeente.

Ds. Slagboom sprak nog enkele persoonlijke woorden. Het is voor de derde keer dat Katwijk een dominee uit Barendrecht krijgt. Barendrecht is een agrarische gemeente. Katwijk is van huis uit een vissersplaats. Vissers zwerven nog al eens her en der om wat te vangen. Het zwerven in kerkelijk opzicht komt in Katwijk ook wel eens voor. Doch God is overal Dezelfde. God doet de gemeente met haar ogen hun leraar zien. Bidt veel voor hem, Hand. 4 : 29b.

Staande werd de bevestigde predikant toegezonden, Ps. 119 : 9:

"Doe bij uw knecht weldadigheid, o HEER'...."

Daarna volgde de slotlezing van het formulier en werd de dienst met dankzegging besloten. Na het zingen van Ps. 68 : 5 werd de zegen uitgesproken.

Pauze. De genodigden werden in een bijzaal verwacht waar koffie en een overvloedige maaltijd de gasten wachtte. Een ieder die dat wilde, kon in de pauze de pastorie komen bezichtigen of op een andere wijze met Katwijk kennis maken. Wij hebben intussen in "de Wilbert" een paar ernstige zieken bezocht, daar Katwijk ons verder voldoende bekend is.

De intredediens

Precies 19.30 uur beklom Ds. J. Veenendaal de kansel, met voor zich een overvolle kerk. Hij sprak het votum en de zegen uit en liet zingen Ps. 77 : 8: "Heilig zijn, o God, Uw wegen....". Na het doen van belijdenis met de woorden van het apostolicum werd gelezen Jes. 40 : 1-11, waarna gezongen werd Ps. 143 : 11: "Laat Uwe gunst mij niet begeven....". De tekst was Jes. 40 : 6-8: "Een stem zegt: Roept!

En hij zegt: Wat zal ik roepen? Alle vlees is gras en al zijn heerlijkheid als een bloem des velds. Het gras verdort, de bloem valt af, als de Geest des Heeren daarin blaast; voorwaar het volk is gras. Het gras verdort, de bloem valt af; maar het Woord onzes Gods bestaat in der eeuwigheid."

"Geliefde gemeente" zo mocht de bevestigde predikant nu "zijn" gemeente noemen. Hij kon getuigen door genade aan de gemeente verbonden te zijn geworden. Met dank aan de bevestiger voor zijn onderwijzende woorden, getuigde hij dat de Heere de weg heeft gebaad. Ps. 123 : 1 was hem, bij de aanvang van de middagdienst, uit het hart gegrepen. Hij hoopte dat zijn arbeid in Katwijk gezegend zou worden, opdat verloren mensen zouden behouden worden. Hij hoopte in Katwijk een biddende gemeente te hebben, die hem leeg zou bidden. Dan kon hij uit de volheid des Heeren bediening verkrijgen, om de gemeente te kunnen dienen. De roeping die op zijn schouders lag, vond hij vertolkt in de tekst Jes. 40 : 6-8:

De verkondiging van de hemelse leer.

A. De opdracht daartoe.

B. De inhoud daarvan.

C. De troost daardoor.

De tekst getuigt van de trouw Gods. Hij is het uit Egypte geleide volk niet vergeten. Ook

niet terwijl het in ballingschap verkeerde. God gebruikte een heidense koning Kores, om het volk uit de ballingschap te verlossen. God betoonde daarin genadig te willen zijn ten opzichte van een schuldig volk. Jesaja spreekt, als waren de beloften van verlossing reeds vervuld. Deze manier van spreken is een bewijs van de waarheid van Gods getuigenis en van een vast geloof daarin. Als het over de verkondiging van de hemelse leer gaat, dan vergaat alles wat uit de mens is. Datgene wat uit God is, zal alleen bestaan. Dat blijft.

Een stem zegt: Roept! Wat is dat voor een stem? Het is een hemelstem. Het is Gods stem. De hemelse leer moet verkondigd worden tot zaligheid. Het is een voorrecht als een dienaar weten mag een roepende God achter zich te hebben. Want wet en evangelie; dood en leven moeten verkondigd worden. De dienaar moet luisteren naar de opdracht van God: Roept! De dienaar vraagt: Wat zal ik roepen? In dit verband werd gewezen op Samuël. Dat was ook een dienstknecht van God. Hij mocht een luisterend oor hebben. Het is een voorrecht als "jonge mensen" dat ook mogen hebben. Uiteindelijk worden alle mensen opgeroepen om in de "luisterhouding" te verkeren. Dat geldt voor de dienaar in het bijzonder. Hij moet voor zichzelf de heilige overtuiging hebben dat Gods Woord de waarheid is. De twee wegen moeten worden gepredikt. "Zegt de rechtvaardige dat het hem wel zal gaan, dat zij de vrucht hunner werken zullen eten. Wee de goddeloze, het zal hem kwalijk gaan, want de vergelding zijner handen zal hem geschieden". Deze opdracht had Jesaja ontvangen en dat is de opdracht die aan elke dienaar wordt gegeven. Het is zonder meer een duidelijke opdracht.

Roept! Wat zal ik roepen? Alle vlees is gras... Alles wat van de mens is, vergaat. Iedereen is onderworpen aan de dood. Niemand leeft er die de dood niet zien zal. De sirocco is een heel scherpe woestijnwind, die het gras doet verdorren en de bloem des velds doet verschrompelen. Onder de schoonheid van de bloem kunnen alle schone natuurlijke gaven worden verstaan. Alle talenten die een mens hebben kan. Doch er schiet aan het eind niets van over. Het is zo waar, wat er in het doopsformulier staat, dat dit leven toch niet anders is dan een gestadige dood. Wie gelooft dat echter nog? Een mens van nature denkt: Mijn huis zal eeuwig staan, Ps. 49. Doch Gods kinderen komen er bij stil te staan dat zij ten dode opgeschreven zijn. Zij worden daaraan ontdekt door de ontdekkende werking van de Heilige Geest. Dan moeten zij sterven en dan komen zij er achter dat sterven betekent: God ontmoeten. En zij kunnen God niet ontmoeten. Het is een wonder als we daar achter gebracht worden. Want we zijn niet alleen de natuurlijke dood onderworpen, doch een drievoudige dood: Dat is ook de geestelijke en de eeuwige dood. De beleving van deze drievoudige dood brengt de zondaar in nood. Een heilige onrust drijft hem uit naar God. God is rechtvaardig. Hij kan van Zijn recht geen afstand doen. De zondaar is onrechtvaardig. Wie kan bestaan? Niemand die leeft. Dan wordt iets van Ps. 51 ingeleefd: Uw doen is rein, Uw vonnis gans rechtvaardig. De tollenaarsbede blijft dan niet achterwege.

Gelukkig dat God voor een verloren mens hulp besteld heeft bij een Hêld. Dit wordt de troost in druk hen toegelegd. Abraham, de vader der gelovigen, (wie durft zich met hem te vergelijken), had het geleerd. Toen hij verscheen voor Gods heilig aangezicht kon hij het niet verder brengen, dan zichzelf "stof en as" te noemen.

Wij gaan erbij stil staan, als God er ons bij stil gaat zetten. Petrus haalt in zijn brief ook de tekst uit Jes. 40 aan. Hij doet dit tot troost, zoals het verband het in zijn brief leert, van allen die door de Geest Gods wederom geboren zijn.

Dat gebeurt door het Woord, hetwelk het zaad der wedergeboorte is. Het Woord doet altijd wat. Het is voor de een een reuk des doods ten dode en voor de ander een reuk des levens ten leven. We zitten nooit vrijblijvend in de kerk. Het is altijd: Of-Of. Hebt u de kracht van het Woord door de Heilige Geest reeds leren kennen? Een vraag die niemand

naast zich neer mag leggen. Want het raakt ons aller eeuwig zielsbelang.

Als we opgewekt worden uit onze geestelijke doodstaat, weet spreker niet wat pijnlijker is, als we de kracht van het zwaard des Geestes, hetwelk is Gods woord, gaan gevoelen, namelijk wanneer het snijdt in ons goddeloze, dan wel in ons vrome vlees. Want aan de ongerechtigheid te worden ontdekt is een pijnlijke zaak. Doch om aan de ongenoegzaamheid van onze eigengerechtigheid te worden ontdekt, is niet minder pijnlijk. Men gaat met beiden verloren. Want de ongerechtigheid heeft de dood tot gevolg. En de eigengerechtigheid kan geen redding aanbrengen, daar dit een verachten van Christus is, en van Zijn gerechtigheid, die alleen redt van de dood. Goed doet geen nut ten dage der verbolgenheid.

Dan móet de zondaar sterven. Het is een wonder te noemen als men een welgevallen leert krijgen aan de straffen van zijn ongerechtigheid. Dan alleen worden de ogen geopend voor een geschonken Zaligmaker. Men gaat dan zien dat het Woord is vlees geworden. De beloften zijn waarachtig en getrouw in Christus. Dat is een bemoedigende zaak. Want het leven ligt buiten de mens. Het ligt alleen in Christus, Die de Weg, de Waarheid en het Leven is. En niemand komt tot de Vader dan door Hem. Hij is de 2e Adam, Die van het begin Zijner menswording, de last van de toorn Gods, die tegen de zonde van het ganse menselijke geslacht ontbrand is, gedragen heeft. Dat is het gevolg van het in de eeuwigheid reeds uitgedachte verlossingsplan. Christus wordt dan, met een door de Heilige Geest gewerkt geloof, voor de verloren zondaar noodzakelijk, gepast, algenoegzaam en boven alles dierbaar. Hij is van God verlaten op die donkere kruisheuvel, opdat wij tot kinderen van God zouden kunnen worden aangenomen. We kunnen alleen door het geloof in Hem het eeuwige leven verkrijgen.

De Borg wordt dan door de Heilige Geest toegepast aan het hart, dat beleeft: Ulieden dan, die gelooft, is Hij dierbaar. Dan krijgt men een toegerekende gerechtigheid geschonken, die wordt aangenomen door het geloof. Men is dan geheel schoon in Gods oog. God wil dat geven aan hen die dag en nacht tot Hem roepen. Alleen in Christus, in het Woord geopenbaard, is men Gode aange-naam. Men heeft dan een kinderrecht op het eeuwige leven. Deze beleving deed Luther zingen: "Delf vrouw en kinderen het graf. Neemt goed en bloed ons af. Het brengt u geen gewin. Wij gaan ten hemel in. En erven koninkrijken".

Zoekt het daarom nergens anders dan bij Jezus alleen. Woord en Sacramenten wijzen beiden alleen naar Hem. Dat is de troost die zo schoon verwoord wordt in Zondag 1 van de Heid. Cat. Het is een troost die van Boven naar beneden komt. En niet omgekeerd. Troost? De strijd is vervuld. De ongerechtigheid is verzoend. Dat is de heilsoodschap, die Jesaja ook verkondigen mocht.

Het zijn lessen die geleerd moeten worden. Voor mensen is dat moeilijk. Het duurt het gehele leven. Bij God vandaan is het een eenvoudige zaak. Het is een gelukkig volk, dat de hemelse lessen, op de weg tussen wieg en graf, leren mag. God is aan te spreken op Zijn Woord. Verwacht het daarom alleen van God en Zijn Woord. Want wat ook vergaat, dát bestaat tot in der eeuwigheid.

Hoe wonderbaar is Uw getuigenis....

Ps. 119 : 65. Amen,

Na de prediking volgden nog enkele toespraken. Ds. P. van Zonneveld uit 's-Gravenhage-Scheveningen, sprak als Consulente en ook als afgevaardigde van de Classis 's-Gravenhage. Hij heette Ds. V. hartelijk welkom, ook in de Classis. Hij heeft slechts een kort consulente-werk in de gemeente behoeven te verrichten. Hij is blij dat de gemeente nu weer een eigen herder en leraar mag bezitten en wenst hem des Heeren zegen op al zijn arbeid toe. Bedenk voorts, dat het wee wordt uitgesproken over hen, waar alle mensen wel van spreken. Want het evangelie dat verkondigd moet worden is niet naar de mens. Niet de mens moet in de prediking centraal staan, maar Christus. Om hem gaat het altijd weer.

Namens de kerkeraad en de gemeente werd het woord gevoerd door br. C. Tavenier. Hij getuigde dat het kerkeraad en gemeente paste in verootmoediging zich te verwonderen over het feit dat God nog aan Katwijk, en dan op zulk een wijze, heeft willen gedenken. Dan eindigen we niet in de gave, maar in de Gever. Hij wenste de nieuwe dominee toe dat God hem wilde gebruiken tot de opbouw van Zijn rijk. En dat hij maaien mocht wat anderen voor hem hebben gezaaid. En dat hij ook zelf het zaaien zal mogen beoefenen. Bijbels gezien is het één altijd met het ander verbonden. Hij liet Ds. V. staande toezingen Ps. 119 : 25.

Gedenk aan 't woord, gesproken tot Uw knecht....

Tenslotte dankte Ds. V. de N.H. Kerk die zo welwillend hun kerk hadden afgestaan. De afgevaardigden van de burgerlijke gemeente, en alle andere afgevaardigden. Vrienden, familieleden, werkers en werksters, die de pastorie weer bewoonbaar hadden gemaakt, en dan op zulk een wijze.

Na afloop van de dienst was er nog gelegenheid tot het gebruiken van koffie en het nemen van afscheid. 23.00 uur was alles weer vertrokken.

Wie de moeite neemt om het hele verslag te lezen, weet wat er zo ongeveer op woensdag 4 juli, ten gunste van de Chr. Ger. Kerk te Katwijk, is gebeurd.

God gedenke de vakante gemeente Barendrecht.

Hij gedenke de verblijde gemeente Katwijk.

Hij zegene Ds. J. Veenendaal.

Hij zegene ons allemaal!

Na het gebed wat op Ps. 119 : 65 volgde, werd nog gezongen Ps. 132 : 6 en de zegen uitgesproken.

De verslaggever, Ds. v.d. Ent.

Dundas, Ontario, Canada Bevestiging en intrede van ds. K. Hoefnagel

We hebben het afscheid van deze dienaar des Woords van Nieuwpoort, zijn eerste gemeente, meegemaakt. Een verslag daarvan is opgenomen in het nummer van 28 juni j.l.

Hieronder kunnen onze lezers een verslag vinden van de bevestiging en intrede van ds. Hoefnagel in zijn nieuwe gemeente. We hebben de dienst, waarin deze plechtigheden plaats vonden, kunnen bijwonen, omdat we juist in deze tijd bij onze kinderen, die in de nabijheid wonen en tot de kerk van Hamilton behoren, logeerden. Mijn schoonzoon, mr. M. Sommer, behartigt al jaren de belangen van ons blad in Canada en de Verenigde Staten.

De familie Hoefnagel vertrok op dezelfde dag als wij, n.l. 26 juni j.l. van Schiphol, wij in de morgen en zij in de middag. Wij maakten een tussenlanding op IJsland om benzine te tanken. Het vliegtuig waarmee we hadden moeten vertrekken, had mankementen die pas na vele uren verholpen konden zijn. De familie Hoefnagel vertrok op tijd en kwam kort na ons in Toronto aan. Het kostte hun echter wel een paar uur voor ze door de douane waren. Begrijpelijk, omdat het hier een geval van emigratie betrof.

We - mijn schoonzoon, mijn dochter-reisgenote en ik - hebben hen in hun pastorie opgezocht. Het is een nieuwe pastorie, die nog niet eens helemaal afgewerkt is. De meubelen uit Holland waren pas een paar dagen te voren aangekomen maar met medewerking van leden van Dundas was alles spoedig uitgepakt en op zijn plaats gezet. Toen we op bezoek kwamen waren er nog een paar mensen aan het werk. Het zag er naar uit dat met enkele dagen alle sporen van een verhuizing verdwenen zouden zijn.

De pastorie staat in de onmiddellijke nabijheid van het nieuwe kerkgebouw, dat enige jaren geleden in gebruik werd genomen. Het is een heel mooi gebouw dat naar we hoorden al weer te klein gaat worden. De gemeente breidt zich nog voortdurend uit.

Het deed wederzijds goed elkaar weer te ontmoeten. Het is nog wat onwennig voor ouders en kinderen, maar we kregen de indruk dat de familie Hoefnagel zich al wat

thuis gaat gevoelen in hun nieuwe woonplaats. De wetenschap dat ze in de weg des Heeren zijn is daarvan wel de voornaamste oorzaak. Daar komt bij dat de gemeente Dundas alles gedaan heeft en doet om haar nieuwe herder en leraar met bewijzen van liefde en genegenheid te omringen.

Dit neemt niet weg, dat men Nieuwpoort niet kan vergeten. Het gesprek ging vanzelf ook over de liefde die men daar had ondervonden en de moeilijkheden van het afscheid.

Het is een groot voorrecht voor een gemeente en een dienaar, wanneer er banden der liefde zijn, die samenbinden. Het is te begrijpen dat het dan ook moeilijk is van elkaar te scheiden. Maar als de Heere losmaakt moeten we ook kunnen zeggen: "de wil des Heeren geschiedde".

Dit schrijven we vooral voor onze lezers in ons eigen land en dan met name de mensen van Nieuwpoort en vele anderen, die ds. Hoefnagel en zijn gezin node hebben laten gaan.

Maar nu de bevestiging en intrede. Het was uiteraard een dienst in het engels, met uitzondering dan van de toespraak, die ik gehouden heb. Er waren uiteraard in deze dienst nog velen die in ons eigen vaderland zijn opgegroeid. Dat geldt allereerst wel de familie Hoefnagel zelf. Ook de ouders en een zuster van ds. Hoefnagel waren voor deze gelegenheid overgekomen.

Op mijn verzoek waren de predikanten Procee en Hoefnagel bereid zelf een samenvatting te geven van hun preek. Dat maakte het mij gemakkelijk om reeds in dit nummer van "Bewaar het Pand" een verslag van de dienst te laten opnemen.

Het was te verwachten dat er voor deze dienst, die op donderdag 5 juli j.l. in het eigen kerkgebouw werd gehouden, veel belangstelling zou zijn. Toen de dienst om 7.30 uur n.m. begon was er een grote schare van gemeenteleden, genodigden en belangstellenden bijeen.

Na votum en groet liet ds. Procee zingen Psalter 237 : 1, 2, 3. Hij las van de Dordtse Leerregels I, 1-3. We zongen Psalter 170 : 2, 3. Vervolgens las de prediker Jesaja 55. Zijn tekst was vers 5. Hij ging voor in gebed. Er werd gecollecteerd en gezongen Psalter 84. Ds. Procee hield zijn preek.

Verslag van bevestigingspreek over Jesaja 55 : 5.

De prediking van het Woord is van het grootste belang. De prediking is bij uitstek het middel, dat de Heere gebruikt tot bekering van zondaren maar ook tot versterking van Zijn volk. De Heere zegent de prediking van Zijn Woord.

Dat is iets dat heel duidelijk blijkt in de geschiedenis van de Christelijke Kerk. Door de prediking schudde het Romeinse wereldrijk op zijn grondvesten. Door dat zelfde midden van de prediking van de reformatoren werd de kerk verlost uit de tyrannie van de Roomse kerk. Door de prediking vonden opwekkingen plaats.

Het is dan ook een grote zegen dat de Heere weer een van Zijn dienstknechten naar de gemeente van Dundas stuurt. Zijn wij daar ook klein onder geworden? Hebben we het beseft het totaal onwaardig te zijn? Onze zonden getuigen tegen ons. Onverdiend, maar toch weer een herder gekregen. Andere gemeenten werden voorbijgegaan, maar de gemeente van Dundas mag gezegend zijn.

De Heere zendt een van Zijn knechten naar Dundas. Dat heeft iets te betekenen. De Heere heeft daar een bedoeling mee. Mischien zal dit uw bekering betekenen? Mischien wil de Heere deze knecht gebruiken om u verder te leiden in de kennis van Christus Jezus? Mogen we deze knecht des Heeren ontvangen met het gebed of de Heere hem wil gebruiken in Zijn dienst en tot een rijke zegen stellen.

In Jesaja 55 wordt een rijke nodiging gedaan aan dorstigen om te komen tot de wateren des Heeren. De heilsfontein worden ontsloten voor verloren mensen. In vers 5 horen we dat de Heere er Zelf voor zal zorgen dat zondaren komen. Hij zal ze roepen en ze zullen komen. Dit vers ziet op de Heere Jezus in Zijn profetisch ambt. Maar we mogen ook een vergelijking trekken met het werk van een dienaar des Woords.

Ziet gij zult een volk roepen dat gij niet kent. Dat volk is onbekend met de Heere. Dat volk is vervreemd van God. Dit zijn in het raam van Jesaja 55 de heidenen. Zij worden geroepen om te komen tot de Heere.

De predikanten hebben ook de taak om zondaren te roepen tot bekering. Ze moeten roepen, preken, verkondigen. Wat hebben ze te prediken? Verschillende aspecten zouden te noemen zijn:

Ze hebben te prediken wet en evangelie. De wet verwondt en het evangelie geneest. De wet veroordeelt en kan niet rechtvaardigen. Het evangelie rechtvaardigt en kan niet veroordelen degenen die geloven in Christus. Zondaren moeten geprikt worden in het hart. Dan hebben ze nodig om geleid te worden tot de overvloeiende bronnen van Christus.

De dienaren des Woords hebben Christus uit te stallen. Hij is meer dan genoeg. Van Hem krijgt Gods kind nooit genoeg en aan Hem heeft Gods kind eeuwig genoeg. Hij is de volkomen genoegdoening. Harten versmelten wanneer Christus gepreekt wordt in Zijn lijden en sterven. We kunnen mensen bewegen met tranen, we kunnen proberen op het gevoel van mensen te werken, maar dit alles heeft geen blijvend effect. Wanneer Christus verhoogd wordt en de Heilige Geest de gedaante van Christus onthult voor een arme zondaar, dat heeft blijvend effect. Mogen we Christus aanbevelen. Moge de Heere Jezus de Diamant zijn, Die schittert in al onze preken.

Verder moet in de prediking de rijkdom van Gods genade teruggevoerd worden tot de bron van Gods genade. Dat ligt in God Zelf en in Zijn vrije welbehagen. Door Zijn verkiezende liefde worden zondaren zalig.

Gij zult een volk roepen dat gij niet kent. Dat is een volk dat van nature vervreemd is van God. Is dat niet ons aller situatie? De Heere moet van ons zeggen: Ik ken u niet. Hebben we het al ingeleefd dat we een hart hebben dat vervreemd is van God? Wij zijn dat volk. Nu roept de Heere zulke mensen tot bekering.

Gij zult een volk roepen dat gij niet kent. Dat geldt in bijzondere zin ook voor ds. Hoefnagel, die hier moet werken temidden van een volk dat nog vreemd voor hem is. We hopen dat de mensen hem spoedig leren kennen, maar dat ze boven alles de Heere leren kennen.

Het volk dat u niet kende zal tot u lopen. Zondaren horen de roepstem van de prediking. Ze horen. Ze komen. De Heere zal er Zelf voor zorgen. Een volk dat niets heeft, niets kan en niets wil, zal komen. De Heere trekt hen met onweerstaanbare kracht. Door de innerlijke roeping in het hart door middel van de prediking worden zondaren tot God bekeerd. De Heere Jezus is een Getuige der volken en een Gebieder, zegt vers 4. Dit leren zondaren zien. Ogen worden voor Hem geopend en verloren mensen vinden behoud in Christus.

Deze onweerstaanbare kracht van de Heere is waar predikanten op mogen steunen. In hun ambtswerk geeft Hij kracht. Mogen we veel vragen: Spreek Heere, want uw knecht hoort.

Het volk zal tot Christus lopen om des Heeren uws Gods wil, en om des Heiligen Israëls wil, want Hij heeft U verheerlijkt. Hier zien we de redenen waarom mensen tot Christus komen. Daar zit de kracht van de Heere achter. Hij Zelf zorgt ervoor dat Zijn Huis vol zal worden.

Christus zal verheerlijkt worden. Dat zal God doen. Maar mensen worden er ook toe opgeroepen. Hoe wordt Hij verheerlijkt? Doordat zondaren op Hem leren vertrouwen. Uit Hem leren leven. Aan Hem onderworpen zijn.

Gemeente hoe leven wij? Kennen wij dat leven der bekering? Een leven van rusten op Christus alleen? Kust de Zoon. Anders is dit het alternatief: Opdat Hij niet toorne en gij op den weg vergaat. De Heere zal Zijn vijanden verpletteren met een ijzeren scepter. Kunt u dat verdragen? Wees wijs en bekeer u tot Hem. Amen.

De gemeente zingt na de preek van ds. Procee Psalter 421 : 5. Deze leest het eerste gedeelte van het formulier tot bevestiging

van dienaren des Woords. De vragen worden gesteld. Ds. Hoefnagel antwoordt plechtig: ja ik, van ganser harte (in het engels). De bevestiger spreekt zijn vriend en collega hartelijk toe. De gemeente zingt staande Psalter 436 : 2, 3.

Hierna deelt de bevestiger mede dat er drie brieven zijn binnengekomen, n.l. van ds. C.A. Schouls van Vineland, die verhinderd was wegens verblijf in Nederland.

Van de kerkeraad van Clifton: eveneens bericht van verhindering. Een zuster van ds. G. Hamstra, die daar predikant is, vertelde dat haar broer het heel erg vond, dat hij niet kon komen. De derde brief was van ds. en mevr. A. Baars en kinderen te Middelharnis, de vorige predikant van Dundas. Zij waren niet in staat om te komen, maar leven nog hartelijk met hun vorige gemeente mee.

Na het voorlezen van deze brieven leest ds. Procee het slot van het formulier en gaat hij voor in dankgebed. Hiermee is het eerste gedeelte van deze dienst ten einde. Onder het zingen van Psalter 367 : 4, 5 neemt ds. Hoefnagel de plaats van de bevestiger op de kansel in.

De nieuwe dienaar des Woords van Dundas begint met gebed. Daarin komt treffend uit hoe wij allen in alles met de Heere moeten beginnen. Ds. Hoefnagel preekt vervolgens over Jesaja 55 : 11.

Korte samenvatting preek van intree op 5 juni 1990.

Ds. Hoefnagel begon met enige inleidende, persoonlijke opmerkingen: "Na een lange tijd van 6 maanden mag ik hier staan; de Heere heeft 't hart ingewonnen voor Zijn wil. Er was vrees en een tegen óp zien. Menigmaal heeft de Heere willen vertroosten, ook mijn vrouw, die zulks erg nodig had. Op 13 januari gaf de Heere licht en wisten we dat we Nieuwpoort moesten verlaten. Maar in 6 maanden tijds blijft niet alles hetzelfde. Er was bestrijding. Er waren bezwaren. Maar de Heere wilde vrede geven. "Laat af, en weet, dat Ik God ben" (Psalm 46 : 11).

Zo mochten we overtuigd raken dat we in Gods weg waren. We verlieten Nieuwpoort met verdriet. Maar er is ook de vreugde om hier in Dundas te mogen zijn.

We doen een beroep op de jeugd van de gemeente om te assisteren bij het engels. Moge de Heere Zich over onze jeugd ontfemen. Onze taak is herder te zijn. Maar ook leraar. Leraar van het Goddelijk Woord." Onze tekstwoorden kunt u vinden in Jes. 55 : 11. Het thema is: "Het belang van het Woord Gods" en de punten: 1. De oorsprong van het Woord, 2. En het doel van het Woord.

1. Gods Woord ontspringt bij God Zelf: "Het Woord, dat uit Mijn mond uitgaat". De dienaar mag alleen Góds Woord, en niet het zijne brengen. Dat er nog een woord uit Gods mond voortkomt is vrije genade, God zou recht zijn als Hij zou zwijgen. Het is een groot voorrecht dit woord te mogen horen, maar een grote verantwoordelijkheid tevens. Wee die mens, die het Woord wél hoort, maar niet gehoorzaamt.

Het Woord komt voort uit 't hart Gods. En dat alleen om der wille van de Middelaar, Jezus Christus, Die met een zwijgend God te doen kreeg.

2. Het Woord zal doen al hetgeen Góds beaagt. Het zal vrucht dragen tot eer van God Zelf in het zalig worden van een inzichtzelf verloren zondaarsvolk. Maar God zal ook verheerlijkt worden in de ondergang van al Zijn vijanden. Het Woord zal hen eeuwig veroordelen! Hoe nauw hebben we ons te onderzoeken. Heeft 't Woord in óns leven reeds vrucht gedragen? Het beeld van de regen doet denken aan de noodzakelijke werking van de Heilige Geest. Wat is hét doel van het Woord van God in harten van zondaren? Dat zij in de weg van zelfkennis tot kennis van de Christus komen en alles mogen verliezen om de uitnemendheid der rijkdom van de kennis van Christus Jezus.

De toespraak van ds. G. Blom deed mij en mijn gezin en ouders bijzonder goed. Hij sprak als vriend en broeder en als oude bekende, ook reeds van mijn voorgeslacht, maar allereerst namens mijn onvergetelijke gemeente Nieuwpoort! Dit ontroerde mij. Het was hartverwarmend, de woorden die

hij sprak. Moge de Koning der Kerk Zich ook over hem en de zijnen genadiglijk willen ontfemen. Wij maken tenslotte van de gelegenheid gebruik om al de lezers, met name onze vrienden en bekenden, van harte vanuit Canada te groeten en des Heere onmisbare zegen toe te wensen. Door Gods goedheid maken we het allen goed. Gode bevolen!

We zingen na de preek van ds. Hoefnagel Psalter 255 : 3, 4 en daarna legt de predikant de zegen des Heeren op de gemeente.

Er volgen toespraken.

Eerst is het woord aan ouderling Procee, die namens de kerkeraad de nieuwe herder en leraar hartelijk toespreekt. Hij richt zich ook tot de echtgenote en kinderen en tot de ouders en zuster van ds. Hoefnagel. Op zijn verzoek zingen we hem staande toe, Psalter 290 : 4, 5.

Namens de kerkeraad van Nieuwpoort, die dit uitdrukkelijk verzocht had, en mede namens de vele vrienden in ons land, brachten wij de gevoelens, die bij ons leven over. We legden er de nadruk op, dat er rust en vrede komt wanneer we mogen zeggen: de wil des Heeren geschiede. De Heere moge ds. Hoefnagel bekwamen om de volle raad Gods te verkondigen en de arbeid rijkelijk zegenen. Ds. L.W. Bilkes van Aldergrove sprak hartelijke woorden van welkom namens alle andere gemeenten van de Free Reformed Church.

Ds. Hoefnagel bracht de sprekers dank en sprak zijn vrouw en kinderen, zijn ouders en zuster toe.

Tenslotte zongen we staande de doxologie van Psalter 309 : 1, 4. Daarmee was deze dienst ten einde, die o.a. werd bijgewoond door de predikanten C. Pronk van St. Thomas en H.A. Bergsma van Mitchell.

We ontmoetten nog verschillende vrienden en bekenden. Velen kwamen van verre, vele gemeenteleden wonen veraf. Voor men heenging kon men eerst een kop koffie drinken. Het was een goede dienst.

De Heere heeft het welgemaakt.

B.

Woensdag 25 juli 1990 ZENDINGSDAG in Elburg

Geliefde lezer,

U hebt mogelijk de advertentie al gelezen in ons blad. En zo niet, lees dan even dit stukje. Hebt u de advertentie wel gelezen, lees dan ook dit stukje. Zoals u weet, wordt er elk jaar door de Chr. Ger. Kerk te Elburg een zendingdag georganiseerd. Dat gebeurt dan in de laatste week van de maand juli. Veel mensen zijn dan met vakantie op de Veluwe. De Veluwe is een mooie, rustige streek. Men weet niet hoe men elke dag door moet brengen. Goed vakantie houden is een heilige kunst. Komt op genoemde datum allen naar de zendingdag. Ook als u niet met vakantie op de Veluwe bent, dan is een daagje uit toch goed voor u. Op de zendingdag zijn er altijd diverse sprekers, die u het nodige geestelijke voedsel zoeken aan te reiken. Daar dient u natuurlijk allemaal naar te honger. Doch er is nog meer te doen. Want het evangelie, dat wij mogen bezitten, moet ook anderen verkondigd worden. "Predik het evangelie alle creaturen!"

Daar is geld voor nodig. Daarom wordt er op de zendingdag ook gekollekteerd. Doch er is nog meer te doen. Velen ontmoeten daar elkaar. Je kunt door de zendingdag een goede kring van kennissen krijgen. Goede vrienden zijn veel waard in het leven.

Verder behoeft u niets mee te brengen, dan alleen uw portemonnee. En bent u die eventueel vergeten, dan wordt u echt niet teruggestuurd. Stel u dus gerust. Eten en drinken is er volop te verkrijgen. U moet dat, zo mogelijk natuurlijk wel betalen. Want de bakker en de drankleverancier geven het ons ook niet voor niets.

Dan hebben we in Elburg een actieve vrouwenvereniging. Zij luistert naar de naam "Dorcas". U weet dat is in de bijbel een goede vrouw. Zij heeft veel gedaan voor de kerk. Nu, dat doet de vrouwenvereniging in Elburg ook. Zij bedient u van alles en nog wat. Er is ook een handdoeken en theedoeken verkoop. Velen hebben die gegeven en de vrouwen-

vereniging "Dorcas" wil ze aan u verkopen. De prijzen zijn beslist niet hoog. De kwaliteit wel! Als het erg warm is, kunt u ter plaatse reeds uw zweet er mee afdrogen. En als het eventueel erg nat zou zijn (regen b.v. in Nederland kun je alles beleven), dan kunnen die doeken ook goede diensten bewijzen. De opbrengst is voor een groot gedeelte bestemd voor de kerk. U weet (of niet?) dat onze kerk geheel gerenoveerd is. Van buiten kun je het niet zien. Van binnen kijk je je ogen uit. Een ieder die de kerk wil zien, wil ik na afloop gaarne voorgaan, om dan tegelijkertijd het een en ander te vertellen. Want Elburg is een sfeerstad. Echt iets apart. Laat dit alles voor u een aansporing zijn om op de zendingdag naar Elburg te komen. U zult er beslist geen spijt van hebben.

Het is dit jaar 50 jaar geleden dat de oorlog uitbrak. De kerk waar de zendingdag gehouden wordt, heet de *Vrijheidskerk*. Hij staat aan de *Vrijheidsstraat*. De toegang is *vrij*. En er wordt over *bevrijding* gesproken. Geen natuurlijke, hoe belangrijk deze ook is, maar de geestelijke, die nog veel belangrijker is.

Ik hoop dat u door dit stukje allemaal een beetje warm geworden bent om op 25 juli naar Elburg te komen. We zeggen daarom aan het eind maar: TOT ZIENS!

D.V. de dag begint om 10.30 uur en eindigt ± om 16.00 uur. Er is een ruime pauze tussen de middag.

Dus: Op naar Elburg!!!!

Ds. H.C. v.d. Ent.

Boekbespreking

Neveldijk door D. Hogenbirk Jzn.

Uitgeverij De Groot Goudriaan-Kampen.

Even een opmerking vooraf. Bij de vermelding van de uitgeverij op de voorpagina van het boek wordt de plaatsnaam gemist, hoewel dat gebruikelijk is en ook begrijpelijk, kan gemakkelijk misverstand opkomen alsof het gaat om een uitgeverij te Goudriaan. De uitgeverij heet De Groot Goudriaan en is gevestigd te Kampen.

Het boek verscheen voor het eerst in 1925. De schrijver noemde zich toen D.H. van de Vliet Wz. Het boek bevat verhalen uit het leven van godsdienstige dorpsmensen.

In het laatste hoofdstuk, getiteld *Nawoord* vertelt de schrijver hoe hij ertoe gekomen is om dit boek te schrijven. Het heeft een geschiedenis, die in het kort als volgt is. Als Gereformeerd predikant te Rotterdam-Charlois kwam hij in aanraking met allerlei mensen die niet naar de kerk gingen en op hun wijze godsdienstig waren en leefden bij de oud-vaders. Onder hen was allerlei schakering. Hij vond onder de kerkgangers mensen die tijdens de dienst sliepen, maar ook belangstellende hoorders. De kerkeraad van zijn gemeente besloot tot het uitgeven van een kerkbode. Daar moest ook een feuilleton in komen. Hij ging schrijven. Later kwam het tot een uitgave in boekvorm van wat hij eerst als losse verhalen geschreven had. Dat was in 1925. In 1930 kwam de vierde druk uit. Nu is de vijfde druk verschenen.

De schrijver is een talentvol man geweest. Hij is goed op de hoogte geweest van het onkerkelijke leven in de streek die hij kende. Hij tekent de mensen in hun levensgang en opvatting, zowel kerkgangers als kerkmijders.

Uit dit oogpunt kunnen we vaststellen dat het boek nieuwsgierig maakt en houdt en vlot leest. Daarmee zeggen we niet dat de schrijver de mensen in geestelijk opzicht recht tekent. We vinden in het geheel genomen weinig of niets van het ware geestelijke leven beschreven. We nemen het niet op voor onkerkelijkheid, maar het is een feit dat onder onkerkelijken nog geestelijk leven wordt gevonden. Ik denk aan de raad die een geofend kind des Heeren vele jaren geleden aan een jongere vriendin gaf: denk er om dat je nooit onkerkelijk wordt. Die raad gaf ze, hoewel ze samen met die vriendin wel verkeerde onder onkerkelijken om samen met hen te spreken over de wegen des Heeren. Als zo iets in het boek van Hogenbirk was uitgekomen zou het in geestelijk opzicht zeer waardevol zijn geweest. Nu krijg je de indruk, dat, hoe mild de schrijver ook oordeelt,

hij van deze mensen een karikatuur maakt. Aan de andere zijde, als hij het over gelovige mensen heeft, missen we de diepgang van het geestelijk leven waarin de Heere Zijn kinderen onderwijst.

Men leze het boek met oordeel des onderscheids. En laten we ook bedenken dat het gevaar groot is dat ieder op eigen wijze aan godsdienst blijft doen. We hebben nodig de bediening van de Heilige Geest. Dan alleen kan er sprake zijn van het verstaan van de dingen die des Geestes Gods zijn. Het boek is keurig uitgegeven, het telt 186 bladzijden en kost gebonden f 27,50.

B.

Boekbespreking

Wandelen met God door Matthew Henry. B.V. Uitgeverij "De Banier" - Utrecht.

Matthew Henry is onder ons vooral bekend wegens zijn verklaring van de Heilige Schrift. Er is nog steeds vraag naar deze verklaring, die in ons land vertaald in negen delen verschenen is. Matthew Henry heeft nog meer geschreven, o.a. dit *Bijbels dagboek*. Het bevat korte meditatie over een tekst van een hele bladzijde of wat minder. De teksten zijn gekozen uit het Nieuwe Testament en in willekeurige volgorde opgenomen. Dit dagboek zal een eigen plaats onder de vele andere dagboeken kunnen innemen. Matthew Henry schrijft eenvoudig. Als voorbeeld nemen we over een korte overdenking voor 9 mei over Efeze 6 : 13. Die heeft als opschrift: *staande blijven* en luidt als volgt: "Merkt u op wat onze roeping is: om aan te nemen en aan te trekken de gehele wapenrusting van God en dan standvastig te zijn en onze vijanden te weerstaan.

Wij moeten wederstaan, vers 13. Wij moeten niet zwichten voor de verleidingen en aanvallen van de duivel, maar wij moeten ze tegenstaan; wij moeten besef opvatten en dat bewaren van hoe groot belang het is om de duivel te weerstaan. Satan is de Boze en zijn koninkrijk is het koninkrijk van de zonde: de Satan wederstaan houdt in te strijden tegen de zonde. Opdat gij kunt wederstaan in de boze dag, in de dag van verzoeking of van de een of andere pijnlijke beproeving. Wij moeten wederstaan: en alles verricht hebbende, staande blijven. Wij moeten door Gods genade het besluit nemen om niet voor Satan te zwichten. Weersta hem en dan zal hij vluchten. Als wij toegeven zal hij terrein winnen. Als wij geen vertrouwen hebben in onze zaak, onze Leidsman, of onze wapenrusting, is dat hem tot voordeel. Het is thans onze zaak om de aanvallen van de duivel te weerstaan en om te volharden. Dan, indien wij gedaan hebben alles wat tot de plichten van een goede strijder van Jezus Christus behoort, is onze strijd volbracht en zullen wij de beslissende overwinning behalen."

Tot zover de meditatie. We nemen aan dat dit dagboek allereerst voor ouderen bestemd is. Met het oog daarop zou het lettertype wel wat groter hebben mogen zijn. Het formaat van het boek zou dan ook groter zijn uitgevallen, maar dat zou de uitgave ten goede zijn gekomen. De inhoud zou natuurlijk gelijk gebleven zijn, maar het is toch ook een feit, dat een groter lettertype en dus ook een groter uitgave prikkelt tot lezen en om te blijven lezen.

Overigens kunnen we getuigen dat het boek er goed verzorgd uitziet en dat de inhoud van het boek veel bevat om te bewaren en te overleggen in het hart.

Het boek kost gebonden f 22,50.

B.

Aktie tegen 06-katern in nieuwe telefoongids

Onder het motto "Geen 06-nummers ongevraagd in huis" wordt er de komende maanden een handtekeningenactie gevoerd, die gericht is tegen de aanwezigheid van de zogenaamde 06-katern in de nieuwste telefoongids. De actie is een initiatief van enkele particulieren uit Boskoop en Gouda en wordt gesteund door verschillende kerkelijke en politieke vertegenwoordigers. In de nieuwe regionale telefoongids, die jaar-

lijks gratis huis-aan-huis verspreid wordt, is een 06-katern opgenomen. Naast enkele zinvolle 06-nummers, bevat deze bijlage ook een opsomming van de meest afgrijpselijke nummers.

ANTWOORDBON

Ja, ik doe mee!

Ik verzoek de PTT mij voortaan geen 06-katern meer toe te sturen, tenzij alle sexnummers e.d. (babbelbox) daarin achterwege worden gelaten.

Naam: _____

Adres: _____

Woonplaats: _____

Handtekening: _____

☐ Stuur mij a.u.b. handtekeningenlijsten (10 handtekeningen per lijst)

Deze bon sturen naar Werkgroep ter Bevordering van een Schone Gids - Twaalfhoven 8 • 2771 VM Boskoop

Hoewel we daar ook op andere wijze mee gekonfronteerd worden, is hier toch meer in het geding: "Bepaalde kranten kunnen we uit onze huizen weren. Die vrijheid hebben we. Maar van een dergelijke keuzevrijheid is hier beslist geen sprake meer. ONGEVRAAGD EN VOOR VELEN ONGEMERKT komen deze nummer in onze gezinnen, met alle gevaren van dien. Het wordt daarom tijd dat we onze stem laten horen." Aldus één van de initiatiefnemers.

ZENDINGS DAG

van de Chr. Geref. Kerk van Elburg
in de Geref. Kerk, Vrijheidsstraat 2
te Elburg

□ □ □ □ □ □

D.V. WOENSDAG 25 JULI

Aanvang: 10.30 uur.

SPREKERS:

Ds. H.C. v.d. Ent, Ds. D. Slagboom uit Doornspijk.

PAUZE tot 2 uur

SPREKERS:

Ds. A. van Heteren uit Werkendam,
Ds. J.P. Boiten uit Schiedam
(voor de Spaanse Evang. Zending)
Ds. G. Bouw uit Urk

Koffie en broodjes verkrijgbaar

Kinderoppas aanwezig
Sluiting ± 16.00 uur

STEUN GLIAGG DE POORT

voor gespecialiseerde psychosociale hulp
aan jeugdigen en volwassenen.

een verantwoord alternatief voor de RIAGG's met vestigingen in Amersfoort, Goes, Schiedam en Zwolle. De sterke toename van het aantal hulpvragen veroorzaakt onverantwoord lange wachtlijsten en zelfs patiëntenstips. En dat terwijl de hulp zo dringend noodzakelijk is!

Wat is verantwoorde hulpverlening U waard?
Maak uw gift over op giro 3971975

Ln.v. GLIAGG DE POORT - SCHIEDAM - TEL. 010-4261081

Westkapelle TE HUUR

vacantiehuis en luxe sta-caravans op zeer mooi en rustig plekje op boerderij dichtbij het strand, tel. 01187-1441.

TEXEL bungalows, sta-caravans, volledig pension: 02220-18391 voor folder of inlichtingen

vakantiecentrum
De Verrassing

Voor een paar dagen of langer gezelligheid en sfeer, naar het dorpje Kesteren gelegen in de mooie Betuwe bekend om zijn landelijke omgeving ± 3 km van Rhenen.

PENSION

"DE PEEL"

waar het gewoon goed is.

Fam. Knuivers, Boven-eindsestraat 14.
4041 EJ Kesteren.
Tel. 08886 - 1687.

U kunt daar persoonlijk aan meewerken door onderstaande antwoordbon te voorzien van uw naam, adres en handtekening en op te sturen naar het desbetreffende adres. De handtekeningen zullen t.z.t. aan de PTT aangeboden worden.

Wilt u meer doen, dan kunt u met dezelfde antwoordbon ook handtekeningenlijsten aanvragen. Doe mee en stuur vandaag de antwoordbon nog op!

Uiteraard hopen de initiatiefnemers dat deze actie resultaat zal hebben en dat de PTT zal besluiten deze nummers voortaan achterwege te laten. Anderzijds gaat het vooral om het getuigenis. Hier is immers de eer van God in het geding.

L.H. de Jong,
Woordvoerder Werkgroep ter
Bevordering van een Schone Gids,
Proeftuin 4, 2771 MT Boskoop,
tel. 01727 - 12245.

Comité van aanbeveling:

Ds. J.H. Velema, Nunspeet; Dr. J. Hoek, Veenendaal; Ds. C.J. Meeuse, Rotterdam; Prof. Dr. J. Douma, Kampen; Ds. A.D. Muilwijk, Dordrecht; Ds. W. Verhoeks, Arnhem; Drs. G. van Leijenhorst (CDA); Ir. B.J. v.d. Vlies, (SGP); Dhr. G.J. Schutte (GPV); Dhr. M. Leerling (RPF); Dhr. J.J. Frinsel (Dir. Ver. tot Heil des Volks), Amsterdam; Dhr. T. Stortenbeker (Dir. De Hoop), Dordrecht.

ZENUWACHTIG? OF WAT GESPANNEN?

Onze volledig plantaardige Rust- en Kalmeringstabletten werken rustgevend en kalmerend. Bevorderen bovendien een goede nachtrust!

Kuur voor een maand f. 22,50 incl. verz.kosten.

DROGISTERIJ SIKKING

Barrevoetstraat 5 - 2011 WL Haarlem
Telefoon 023 - 312882, b.g.g. 023 - 324606

VERSCHEENEN:

DE STEM DER GENADE IN HET KLAAGHUIS

door James Smith.

190 bladzijden. Keurig gebonden, f. 24,90.

De schrijver van dit boek was vroeger predikant in Engeland. Daar is het 29 keer gedrukt. Ook in ons land is dit werk diverse keren uitgegeven.

Beslist kopen !! DOEN!!!

BOEKHANDEL-UITGEVERIJ

ROMIJN & VAN DER HOFF B.V.

Postbus 173, 4200 AD Gorinchem, tel. 01830-31152.
Filiaal: Witboomstraat 27, Veen, tel. 04164-1971.

STEUN DE GBS

GBS is de afkorting van Gereformeerde Bijbelstichting. Wat het doel van deze Stichting is? ■ het behoud en bevorderen van het gebruik van de Bijbel in de aan ons volk toe-betrouwde Statenvertaling. ■ waarschuwen tegen de Schriftkritiek en de stroom van moderne bijbelvertalingen. ■ het verspreiden van betrouwbare vertalingen over de gehele wereld in samenwerking met de Trinitarian Bible Society (TBS) in Engeland. U kunt ons werk steunen door een gift over te maken op: giro nr. 1.355.824, penningm. GBS, Leerdam. U kunt zich ook aanmelden als donateur. U ontvangt dan vier keer per jaar ons blad Standvastig, waardoor u regelmatig wordt geïnformeerd over alles wat met het vertalen van de Bijbel te maken heeft. Opgave van volledige naam met adres en postcode in enveloppe (zonder postzegel) sturen aan:

GEREFORMEERDE BIJBELSTICHTING
ANTWOORDNUMMER 18 3300 WB DORDRECHT